

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Iuuentvtis, Sive Insigniores Pveritiæ Atqve Adolescentiæ Sanctorvm

Bosendorf, Hermann

Monasterii VWestphalorvm, 1615

Vitus puer martyr. 15. Iunij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42900

saluti vtilius foret, tandem summo Abbatis sui consensu, ad Diui Francisci institutum cōmigravit. Et quia parētum suorum molestias vehementer formidabat, simul cum habitu nomen mutavit, ac deinceps Antonium se dici voluit. Interea cum ardens martyrij sitis magis magisque eum extimularet, à fratribus ad Saracenos proficiscendi cōpiam postulavit. Verum profectiois conatū, Deo illum multorum saluti reseruante, vis morbi interceptit. Tandem igitur in Aemiliam delatus vir sanctus, in vigilijs precibusque assiduo perstitit, tantaque carnem suam inedia maceravit, ut hora refectionis ad fratres rediturus, nutante præ nimia imbecillitate gressu, seipsum interdū sustentare non posset. Nec deerant illi crebræ dæmonum infestationes, quas mirabili constantia, diuina ope fretus, elidebat. Cetera ipsius egregia facta cum immortalī laude cōiuncta, ne extra metas progrediar, prætermitto.

Jeiumium.

ILLVSTRE CERTAMEN VITI SANCTISSIMI pueri 15. Iunii apud Sur.

Tom. 3.

Quo tempore Valerianus Præses sub Diocletiano Imperatore acerbissimam in Christianos persecutionem mouebat, Vitus Hylæ nobilissimi viri filius, insigni religione & pietate ac miraculis adeò claruit, ut ipsi met dæmones publica voce admiranda ipsius merita faterentur. Postquam verò pueri fides

N 2 Vale-

Valeriano suboluit, accersitum ad se Hylam sedulo hortatur: vt filium à cultu Christi auocet, si eum saluum & incolumem velit. Parens igitur vt filium à præsentì exitio vindicaret, ad flectendum eius animum toto pectore incubuit. At Vitus ætate quidem paruus verum sensu senili præditus, nullis se tormentis à charitate Christi dimotum iri asseuerat. Interea Præses Hylam & Vitum tribunali fisti iubet. Et hunc quidem blandè admonet, vt filio ad deorum cultum trāsferendo det operam, neue sibi familiæq; æternam maculam cum mœrore consciscat: Vitum vero minis atrocibus territat, vt relicto Christi cultu dijs sacrificet. Cui Vitus S. Spiritu plenus, cum Christi filij Dei signum expressisset, intrepidè respondit: Ego dæmonibus non assentior, neq; sculptilibus vllam venerationem impendo. Habeo enim Dei filium Deum viuum, cui fideliter seruit anima mea. Tum Præses pueri constantia ad iram prouocatus, fustibus eum mactari iubet: cumq; diutius id factum esset, acquiesce nunc, inquit, dijsq; sacrificat. Cui Vitus: iam tibi dixi Præses; Christum adoro filiū Dei: Quibus verbis magis insuper excandescens, puerum cathamo cædi imperat. At ministris manus ei afferre tentantibus vnà cum præside brachia nutu diuino obriguerunt. Tum Valerianus: Hem, inquit, hic puer magicis nos artibus superat: At Vitus: Non magicis artibus, sed diuina vos vindicta persequente hæc fiunt.

*Fortitudo
animi.*

fiunt. Ego enim seruus Christi Iesu sum, cuius virtute manus tua restitui potest; & eleuatis ad cælum oculis, suis precibus dexteram præsidis in integrum restituit. Quocirca Valerianus admiratione defixus Hylam aduocauit, traditoq; ei filio, Vade, inquit, & emenda hunc filium, vt sacrificet dijs, ne pereat. Parens igitur receptum filium domum abduxit, multiq; adhibitis illecebris & blandimentis piam pueri mentem emollire studuit: Aderant organa & venustarum puellarum chori, quibus puerilis animus illaquearetur, faciliusq; à cultu Dei sui deflueret. At Vitus cælum continuo suspiciens, dicebat intra se: Cor contritum & humiliatum Deus non despicias. Dein ad cubiculum miro studio tapetibus & gemmis ex cultum refertumq; delicijs introducit, vt in eo luxurians paulatim in obliuionem rerum cælestium perueniret. At Vitus flexis genibus sine intermissione Christi numen precabatur, ne à diabolo in fraudem pelleretur. Interea toto conclau odor suauissimus spargitur, videbanturq; in eo quasi duodecim lapides mirè radiantes, accurrensq; Hylas cum familia dixit: Dij venerunt in domum meam ad filium meum; cumq; curiosus per ostium in cubiculi adyta respiceret, vidit angelos duodecim alatos instar aquilarum, inæstimabili pulchritudine & splendore coruscantes, cantantesque Sanctus, Sanctus, Sanctus. Atq; extemplo præfulgoris vehementia oculis captus, didicit se-

Castitas.

creta cælestia, non nisi puro mentis cerni posse intuitu. Itaque amissis luminibus præ nimio dolore horrédè eiulare cœpit: cumq; vanam deorum opem frustra sollicitasset, & vehementioribus dolorum stimulis ageretur, domum redijt & ad Viti pedes sese abiecit. Qui ærumnas parentis commiserans, eum idolis licet simulatè renunciantem, perfectè curavit. At Hylas recuperato visu, gratias, inquit, ago dijs meis, qui me saluum fecerunt, non autem Deo tuo, cœpitq; miser totus in eam cogitationem incumbere, quibus pœnis filium suum trucidaret. Quare immanitatem parentis execratus angelo duce, vna cum B. Modesto qui eius antehac curam gesserat, transmissio mari, ad locum, quem Allectorium vocitant, peruenit, atq; inde ad Silerum flumen progressi sub arbore quadã fessã labore membra quieti tradiderunt. Ibi vero cum se totos pietatis studio dederent, aquilæ cuiusdam ministerio victus illis quotidie præbebatur: multusq; populus miraculorum fama excitatus ad eos in dies confluebat. Interea filius Diocletiani à spiritu immundo torqueri cœpit, qui se inde exiturum pernegabat, nisi Vitus aduenisset. Imperator itaque Vitum à Silero amne, armatorum custodia septum, Romam reuocavit. Qui vnà cum Modesto adductus Diocletiani filium, non sine multorum infidelium strage, qui impias in Christum voces iactabant, à dæmone liberavit. Captus vero

Impe-

Pictur.

Imperator pueri virtute, & formæ eius elegantia, blandè & comiter eum cohortabatur: Consenti, inquit, mihi Vite charissime, & dijs sacrificata, daboque tibi maximam partem regni mei, & magnis te opibus auri & argenti & pretiosarum vestium cumulabo, erisque mihi nõ immerito & charissimus & cum primis familiaris. Ad quæ Vite: Ego vero, inquit, & regnum & diuitias & honores flocci facio; totusque ex vno Christo Iesu Deo meo depèdeo, qui stola immortalitatis me induet. Tum Diocletianus: Non sic agas Vite, sed consule vitæ tuæ, & sacrificata dijs, ne diuersis cruciatibus affectus intereas. Cui Vite: Tormenta, inquit, quæ minaris, suprâ quam credi possit ex peto, vt ad illam possim palmam pertinere, quam dilectis suis spondit omnipotens. Diocletianus hoc pueri responsum vehementer admirans, iussit eundem cum Modesto in teterrimum carcerem detrudi, & singulos ferro octoginta pondo onerari, carceremque suo obsignari annulo, ne quis vel aquam eis porrigere posset: Vbi Christus cum incomparabili luce oranti apparuit, eumque ad futurum certamen est cohortatus. Vite, ait, exurge, confortare, & esto robustus: ecce ego tecum sum omnibus diebus. Hic visio abscedit: ferrea vincula ceu cinis dilabuntur: exanimantur terræ motu & corusco lumine custodes carceris: auditur vox multorum angelorum, cum eis in carcere psallentium:

*Fortitudo
animi.*

Quibus intellectis Imperator furore percitus Vitum ac Modestum in Amphitheatro constituit. Vbi puer senem admonens; fortis, inquit, esto pater, ne timeas gladium diaboli. Iam enim appropinquat corona nostra. Dixit autem ad S. Vitum Diocletianus: Consule vitæ tuæ puer, & sacrificia magnis dijs. Cui Vitus: Nunquam tibi benè sit diabole, rapax lupo, deceptor animarum. Demiror frõtem tuam, quod visistantis virtutibus, non erubescis isthoc mihi velle persuadere. Ego vero Christum habeo cui hætenus votum pectoris mei sacrificavi; nunc quod superest me ipsum sacrifico. Tunc præ nimio furore seipsum non capiens Imperator, in clibanum plumbo, pice, ac resina æstuantem sanctum Vitum iactari præcepit. Ille vero in clibanum proiectus, cum feruor omnis angelica virtute esset restinctus, in medio constitit, diuinaque laudes læta voce deprompsit: vocansque Diocletianum Imperatorem: Gratias, inquit, ago tibi tuisque ministris Diocletiane, quod tam commodum mihi lauacrum apparastis. Tunc è clibano profiliens totus illæsus, ac niueo candore nitidus, Domino psallebat: Probasti me Domine quasi aurum, igne me examinasti, & nõ est inuenta in me iniquitas. Imperatoremque obiurgans, erubescere, inquit, diabole cum patre tuo Satana, dum vides tantam omnipotentis virtutem in me seruo suo clarescere. Imperator igitur magis ac magis ira inflàmatus, leonem

fero-

ferocissimum, cuius vel rugitus homini foret intolerabilis, adduci iubet: dein B. Vitum affatus: Num & hic, inquit, præualebunt artes tuæ magicæ? Respondit ille: Insipiens, stulte, insulse, & sine sensu, cur tandem non aduertis adesse mihi Dominum meum Iesum, cuius iussu me angelus eius de pœnis omnibus, & de tuis manibus potentissimè liberabit? Cumque dimissus esset Leo, S. Vitus signum sanctæ crucis in illum edidit, qui mox ad pedes eius, corruens plantas ipsius lingua cœpit porrecta allambere. Tum Vitus. Nondum, inquit, ò impijssime agnosces creatorem tuum, quem bruta animalia venerantur. Eo miraculo mille fere homines per moti, in Christum crediderunt. Diocletianus igitur præcipiti ira agitatus, beatus *Constantin* Vitum cum Modesto & Crescentia, quæ Viti prædicatione in Christum crediderat, in catasta tam atrociter torqueri iussit, vt dissipatis ossibus viscera apparerent. Clamavit itaque S. Vitus ad Dominum: Deus in nomine tuo saluos nos fac, & in virtute tua libera nos. Statimque inter horribiles coruscationes, ingens extitit terræ motus, quo labefactata idolorum fana corruerunt, multiq; è populo interempti sunt. Ipse quoq; Imperator animo consternatus, properè aufugit, percutiens manu frontem suam, & cum ingenti clamore dicens: Væ mihi qui à tantillo puero turpiter superatus sum. Sancti vero martyres è supplicijs erepti: angelico comitatu ad Silerum flumen

N 5 per-

perducti sunt, vbi paulo post corporeis soluti vinculis ad cælos migrârunt.

EXEMPLVM B. LANDELINI ABBATIS
Crispinensis. 15. Iunij. Surius

Tom. 3.

Landelinus claris Francorum natalibus, in villa quam Vallem vocant, ciuitate Cameracensi, Dagoberti inclyti regis temporibus ortus, Autberto Antistiti, qui eum de facto fonte susceperat, literis & pietate imbuendus traditus est. Cumq; & insita naturæ bonitate, & optima præceptoris educatione non mediocres in omni virtute progressus faceret, prorsus vt relictis mundi vanitatibus, se totum Deo consecrare proponeret, quidam eius cognati venenatis sermonibus eum ab amore rerum cælestium planè abduxerunt, falsisque promissis eo impietatis optimæ indolis iuuenem impulerunt, vt relicto clanculum Autberto, nefandis se totum sceleribus traderet, ac tandem cædibus ac rapinis prædonum instar, se suamque familiam turpissimè inquinaret. Et vt liberius huic insisteret negotio, mutato nomine Maurosum se appellari voluit, scilicet ne nomen quandoque proderet eum, qui se in perditionis latebris totum abderat. Interea Autbertus Pontifex, quam incredibile mœrore affectus propè contrabesceret, non tamen salutis eius spem penitus abijciebat, sed precibus variisque corporis

*Amans
virtutis.*

*Perversi-
tur à cog-
natis.*

Fit prado.